

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
Infotehnoloogia teaduskond

Agu Kull 190540IAAM

**ANDMEKAITSEPÄRINGUTE
AUTOMATISEERIMISE MUDELI
LOOMINE ELISA EESTI AS-I NÄITEL**

Magistritöö

Juhendaja: Priit Rospel
MSc
Piia Laks-Järve
MA

Tallinn 2020

Annotatsioon

Magistritöö käsitleb telekommunikatsiooniettevõtte Elisa Eesti andmekaitsepäringutele vastamise kitsaskohti ja lihtsustamise viise, kasutades selleks teenuse andmete metaandmeid vastamise protsessi etappide automatiseerimiseks.

Töö autori eesmärgiks on analüüsida ja seejärel luua kliendi isikuandmeid kirjeldav mudel, mille abil saab kaardistada ettevõttes olevad mobiilsideteenuste kasutamise käigus tekkivate isikuandmeid. Loodav mudel aitab tuleviks lihtsustada ja automatiseerida andmekaitsepäringutele vastamist.

Töö tulemusena kaardistati ja analüüsiti andmekaitsepäringutele vastamise äriprotsessid ja pakuti nende parandamise võimalused. Teostati süsteemianalüüs andmete liikumisele ning kasutuses olevate infosüsteemidele. Analüüsi tulemuseks on mobiilsideteenuste andmeid andmekaitse seisukohast kirjeldada võimaldava metaandmemudeli äri- ja süsteeminõuded ning mudel. Samuti kaardistati metaandmeid haldavale tarkvarale vajalikud nõuded. Töös pakuti üks lahendus kuidas metaandmemudelit kasutada olemasolevas andmete raporteerimise tööriistas.

Lõputöö on kirjutatud eesti keeles ning sisaldab teksti 62 leheküljel, 7 peatükki, 20 joonist, 5 tabelit.

Abstract

Creation of Data Protection Request Automation Model on the Example of Elisa Eesti AS

This Master's thesis describes the difficulties of answering a telecommunication company's Elisa Estonia customers data protection requests and ways to simplify and automate the process, using the metadata of services. The authors purpose is to analyze and create customers personal data model, through which it is possible to map the personal data created while using the companies mobile services. As a result, the author verified and analyzed the processes of answering data protection requests and proposed opportunities for improvement. A system analysis was performed on the flow of data and the information systems in use. The result of the analysis is the business and system requirements of a metadata model that can describe mobile services data from a data protection point of view. In addition, the requirements for metadata management software were described. One proposed result of the thesis was to use the metadata model in the current data reporting tool.

The thesis is in Estonian and contains 62 pages of text, 7 chapters, 20 figures, 5 tables.

Kokkuvõte

Töö autori eesmärgiks oli analüüsida ja seejärel luua kliendi isikuandmeid kirjeldav mudel, mille abil saab kaardistada ettevõttes olevad mobiilsideteenuste kasutamise käigus tekkivate isikuandmeid. Andmemudelit kasutades saab alustada andmete kirjeldamist andmekaitsetegevuste automatiseerimise ja lihtsustamise jaoks. Töö eesmärk sai täidetud kuna mudelile esitatud nõuded said analüüsitud ning mudel loodud.

Esimeses peatükis tutvustatakse tööd. Töö teises osas kirjeldati valdkonda ja ettevõtte tausta, ettevõtte probleemi ja praegu valitsevat hetkeolukorda ning toodi välja ettevõtte eesmärk. Autor püstitas magistritöö eesmärgi. Samuti loetleti töö tegemist mõjutavad piirangud ning töö piiritlemise aspektid. Toodi välja magistritöös läbitavad etapid ja töö eeldatav lõpptulemus. Viimases alapeatükis kirjeldati valitud metoodikaid ning valiku põhjuseid.

Kolmandas peatükis kirjeldati täpsemalt ettevõtte tausta, andmekaitsepäringutele vastamisega seotud probleeme ning nende ulatust. Autor selgitab enda rolli ning teisi kaasatud osapooli. Järgmisena kirjeldati praegune andmekaitsepäringutele vastamise protsessi. Autor koostas *as-is* äriprotsessi skeemid, andmete liikumise infosüsteemide vahel ning seotud infosüsteemid. Autor põhjendas automatiseerimise vajadust ning tuleviku trende.

Ärianalüüs käigus analüüsiti praegust äriprotsessi ning toodi välja kitsaskohad. Pakuti välja võimalikud lahendused. Loodi uus metaandmete kaardistamise äriprotsess.

Süsteemianalüüsi käigus loodi metaandmete kasutamise kasutusmallide skeem. Koostati nõuded metaandmete andmemudelile ning nende põhjal loodi metaandmete mudel. Metaandmete mudeli võimaldab kirjeldada mobiilside teenuste käigus tekkinud isikuandmeid andmekaitse tegevuste seisukohast.

Intervjuude käigus kogutud erinevate osapoolte vajadustest, tööprotsesside analüüsimisest, ettevõttesiseste dokumentide ja valdkonda reguleerivatest õigusaktidest saadu põhjal koostati nõuded mudelile ning selle põhjal loodi metaandmete mudel.